

JAMHUURIYADDA SOOMAALIYA
Xafiska Madaxweynaha

جمهوريه الصومال
مكتب الرئاسة

Republic of Somalia
Office of The Presidency

XEER MADAXWAYNAHA Lr. 116
Oggolaanshaha Sharciga Degmooyinka
Iyo Gobolada Dalka.

Taariikh: 06/08/2013

MADAXWAYNAHA J. F. S.

Markuu Arkay: Qodobka 87, Xarfaha 'b' iyo 'c' iyo Farqadda 2aad ee Dastuurka J.F.S.
Markuu Arkay: Qodobka 97aad, Faqradda 1aad iyo Qodobka 100aad Xarfaha A iyo D ee
Dastuurka J.F.S

Markuu Arkay: Warqadda Lr. 616-XG-08-13 ee 06/08/2013 kuna saabsan Ansaxinta Golaha
Shacabka ee Sharciga Maamulidda Degmooyinka iyo Gobolada

Markuu Tixgeliyay: Baahida loo qabo in la baahiyoo lana furfuro hab-maamulka Degmooyinka
Iyo Gobolada si loogu gudbo habka Federaalnimada ee Dalka.

Wuxuu soo saaray Xeerkaan

Qodobka 1aad

Laga bilaabo markii ay taariikhdu tahay 05/08/2013 waxuu Madaxwaynaha oggolaaday Ansaxinta
Golaha Shacabka ee ku saabsan Sharciga Maamulidda Degmooyinka iyo Gobolada:

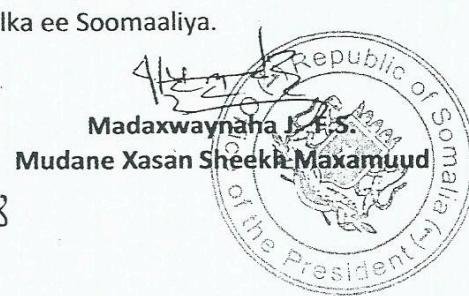
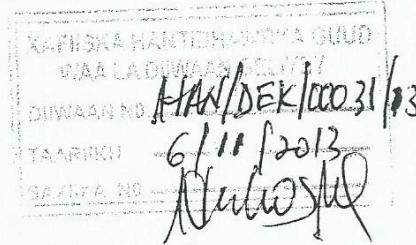
Qodobka 2aad

Waxaa ku lifaaqan Xeerkaan Madaxwayne Sharciga Maamulidda Degmooyinka iyo Gobolada Dalka.

Qodobka 3aad

Waxuu Xeerkaan dhaqangelayaa isla markuu saxiisi Madaxwaynaha J.F.S waxaana lagu soo daabici
doonaa Faafinta Rasmiga ah ee Jamhuuriyadda Federaalka ee Soomaaliya.

MUQDISHO 006/008/2013

Federal Republic of Somalia
House of the People
Office of the Speaker

Ref: 616-XG-08-13 الرقم:

Mogadishu, 5 August 2013 التاريخ

Ku:- Madaxweynaha Jumhuuriyadda Fadaraalka Soomaaliya
Muqdisho

Ku:- R/Wasaaraha Xukuumadda Fadaraalka Soomaaliya
Muqdisho

Og:- Garyaqanka Guud ee Dawladda
Muqdisho

Og:- Guddoomiyaha Guddiga Arrimaha Gudaha, Maamullada Gobollada iyo Amniga
Qaranka - Muqdisho (*Tixraac: GAGMGA/21/07/2013 ee 7.7.13*)

Og: Xoghayaha Guud ee Golaha Shacabka - Muqdisho

UJEEDDO:- ANSIXIN SHARCIGA MAAMULLADA DEGMOOYINKA IYO GOBOLADA

Mudane Madaxweyne;

Waxaan kugu wargalinaya inuu Golaha Shacabka Federaalka ee Jamhuuriyadda Soomaaliya go'aan ka gaaray ansixinta Hindise-Sharchiyeedka maamullada Degmooyinka iyo Gobolada oo halkan ku lifaaqan, wuxuuna Golaha Shacabka fadhiisii 5-aad ee Kalfadhiga aan caadiga aheyn ee 1-aad taariikhdu markay aheyd 08/07/2013 oo ka dhacay xaruntiisa Caasimadda Jamhuuriyadda ee Muqdisho ku ansixiyey cod furan oo u dhacay sidan hoos ku xusan:-

- Xildhibaan ogolaadeen: 137 (Boqol soddon iyo toddobo)
- Xildhibaan diidey: 2 (Labo)
- Xildhibaan ka aamustey: 3 (saddax)

Hadaba Mudane Madaxweyne waxaan si waafaqsan qodobka 90-aad xarafka (f) ee Dastuurka JFS kaaga codsanaynaa in aad go'aanka Golaha ku oggolaato Xeer-Madaxweyne, si uu Sharci u noqdo looguna soo saaro Faafinta Rasmiga ee Dawladda si waafaqsan Qod.84 iyo 85 ee Dastuurka.

Anigoo huba in waajibkaaga dasturiga ah aad ka gudan doonto, waxaad magaca Golaha Shabka waxaad naga gudoontaan salaan diiran gaar ah.

M.ne Muxammad Sh. Cusmaan "Jawaani"
Guddoomiyaha Golaha Shacabka

ANSIXINTA

Sharciga Maamullada Degmooyinka iyo Gobollada Dalka

Guddoomiyaha Barlamaanka J.F.S

Tirada Xubnaha Codeysay:142: Oggol 1137-Diiday (2)- ka aamustay (3)

Saxiix: M.ne Muxammad Sh. Cusmaan Jawari

Taariikh: 08/07/2013

Guddoomiye Ku-xigeenka 1-aad - Barlamaanka J.F.S

Saxiixa: M.ne Jeylaani Nur Iikar

Taariikh: 08/07/2013

Guddoomiye Ku Xigeenka 2-aad - Barlamaanka J.F.S

Saxiixa: M.ne Mahad Cabdalla Cawad

Taariikh: 08/07/2013

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA
GOLAHA SHACABKA

Sharciga Maamullada
Degmooyinka iyo Gobollada
Dalka

Taariikhda la Ansixiyay
24kaa Luulyo 2013

JAMHUURIYADDA FEDERAALKA SOOMAALIYA

Baarlamaanka Federaalka

Guddiga Arrimaha Gudaha, Maamullada Gobollada & Amniga Qaranka

GOGOLDHIG:

Muhiimadda iyo ujeeddooyinka Golaha Shacbiga loogu igmaday in dib-u-eegis lagu sameeyo Dastuurka Federaalka Soomaaliya oo si ku meel gaar ah loo ansixiyey 1st Ogoosto 2012, waxaa ka mid ah in la dhiso Dawlad-Goboleedyo xubin ka noqda Dawladda Federaalka Soomaaliya sida ku cad Qod:48aad faq: 2aad ee Dastuurka Federalka kmg:

Sidaas daraadeed ujeeddada sharcigan looga gol leeyahay waa in la dejijo axkaamta dalka looga dhisi lahaa golayaasha maamulka degmooyinka iyo gobollada, ujeeddada gaarka ah oo laga leeyahayna waa:-

A: In la dhiso Goleyaal Maamulleed oo heer Goboll iyo Degmooyinba leh oo ka mas'uul noqda adeegyada ay u baahan yihii muwaaddiniinta deggan Gobollada iyo degmooyinka iyo fulinta Maamul-wanaagga Dawladda.

B: In ay fududeeyaan suurto gelinta dhismaha Dawlad Gobolleedyo xubin ka noqon doona Dawladda Federaalka Soomaaliya sida ku cad Qod: 48aad iyo 49aad ee Dastuurka Federalka KMG:

Tusmo

Qodobka 1aad: Tilmaamaha iyo Eray-bixinta:	1
Qodobka 2aad: Mabaadii'da Guud	1
Qodobka 3aad: Shuruudaha Degmooyinka Cusub lagu dhisi doono:	2
Qodobka 4aad: Shuruudaha Gobolada Cusub lagu dhisi doono:	2
Qodobka 5aad: Degmooyinka iyo gobolada:	2
Qodobka 6aad: Shirweeynaha.....	3
Qodobka 7aad: Doorashada Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada, Ku xigeennadiisa iyo Muddada Xilka ay heynayaan.....	3
Qodobka 8aad: Xulka Xubnaha Golaha Gobolka.....	4
Qodobka 9aad: Doorashada Guddoomiyaha Gobolka iyo Ku xigeenadiisa.....	4
Qodobka 10aad: Shuruudaha Xubinnamada Goleyaasha Degmooyinka iyo Gobollada.....	4
Qodobka 11aad: Xil waayidda Xubinnimada Golaha Degmada iyo kan Gobolka.	5
Qodobka 12aad: Dhaarta.....	5
Qodobka 13aad: Xasanaad.....	5
Qodobka 14: Guddiga Maamulka Degmada Xubnaha Guddiga Maamulka Degmadu waxay ka kooban yahiin 14 xubnood.....	5
Qodobka 15aad: Waajibaadka Guddiga Maamulka Degmada.....	6
Qodobka 16aad: Guddiga Nabadjelyada Degmada	7
Qodobka 17aad: Mas'uuliyadda Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada.	7
Qodobka 18aad: Xogahayeyaasha Dowladaha Hoose.....	8
Qodobka 19aad: Waajibaadka Xoghayaha Dowladda Hoose ee Degmada.....	8
Qodobka 20 aad: Waajibaadka ku xigeenada Guddoomiyaha Degamada ahna Duqa Magaalada.	8
Qodobka 21aad : Xubnaha Golaha Gobolka	8
Qodobka 22aad: Waajibaadka Xubnaha Golaha Gobolka.....	9
Qodobka 23aad: Waajibaadka Guddoomiyaha Maamulka Gobolka.....	9
Qodobka 24aad: Waajibaadka Ku xigeennada Guddoomiyaha Gobolka.....	10
Qodobka 25aad: Xilalka Xoghayeyaasha Gobolka.	10
Qodobka 26aad: Guddiga Nabadjelyada Gobolka.....	10

Qodobka 27aad: Waajibaadka Guddiga Nabadgalyada Gobolka.....	10
Qodobka 28aad: Kormeerka iyo Baarista Miisaaniyadda ee Hanti-dhowrka Gobollada	11
Qodobka 29aad: Hantida Dowladdaha Hoose	11
Qodobka 30aad: Miisaaniyadda.....	11
Qodobka 31aad: Dakhliga Dowlada Hoose:.....	11
Qodobka 32aad: Habka Canshuur Saaridda.	11
Qodobka 33aad: Ururinta Dakhliga.....	12
Qodobka 34aad: Kharajka.....	12
Qodobka 35aad: Habka Xisaabaadka.	12
Qodobka 36aad: Masuuliyadda Xisaabeeed.....	12
Qodobka 37aad: Gunnooyinka, Mushaarooyinka Madaxda, Shaqaalaha Degmooyinka iyo Gobollada.....	13
Qodobka 38aad: Maxkamadaha.....	13
Qodobka 39aad: Xeer-Ilaalinta Gobolka	13
Qodobka 40 aad: Dhismaha iyo Waajibaadka Ciidanka Booliska, Asluubta iyo Nabadsugidda Degmooyinka iyo Gobollada	13
Qodobka 41aad: Xubintii bannaysa xilka Xubinnimada Golayaasha Degmooyinka iyo Gobollada	13
Qodobka 42aad: Fadhiyada Golayaasha Degmooyinka iyo Gobollada	14
Qodobka 43aad: Faragelinta Dowladda Federaalka ah ee Xalinta khilaafaadka Maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada	14
Qodobka 44aad: Baabi'in	14
Qodobka 45aad: Dhaqangal	14

Mashruuca Hindise Sharchiyeedka Maamullada Degmooyinka yo Gobollada Dalka:

Qodobka 1aad: Tilmaamaha iyo Eray-bixinta:

Marka sharcigan la raacayo Erayada soo socda waxay leeyihiin micnaha mid waliba ku hor qoran:

1. Xeer- Waxa loola jeedaa hab nidamiya Maamulka laamaha Hay'adaha Dowladda ee heer Dowlad Gobolleed, heer Gobol iyo heer Degmo laguna oggolaaday si sharciga waafaqsan.
2. Guddiga Maamulka- waxaa loola jeedaa Hay'adda ugu sarreysa Maamulka heer Degmo iyo heer Gobol.
3. Guddoomiye – waxaa loola jeedaa Madaxa ugu sarreysa Maamulka Degmada ama Gobolka.
4. Xoghaye Gobol - waxaa loola jeedaa Mas'uulka Maamula laamaha hay'adaha fulinta ee heer Gobol.
5. Xoghaye Dowlada Hoose – waxaa loola jeedaa Maamulaha fulinta laamaha Dowladda Hoose.
6. Xoghaye Degmo – waxaa loola jeedaa Mas'uulka Maamula Xafis ka mid ah laamaha fulinta ee heer Degmo
7. Duqa magaalada – waxaa loola jeedaa Madaxa Maamulka Dowladda Hoose.
8. Beel – waxaa loola jeedaa qeyb Bulsho oo wax ka degta degaanka Degmada.
9. Degmo – waxaa loola jeedaa deegaan leh soohdimo cayiman kana kooban tuuloojin. Hoos timaadana Maamul Gobol.
10. Gobol – waxaa loola jeedaa qayb ka mid ah Jamhuuriyadda Federalka Soomaaliya.
11. Dowlad Goboleed – waxaa loola jeedaa Maamulka qayb ka mid ah Jamhuuriyadda Federalka ee soomaaliyeed oo ka kooban ugu yaraan laba Gobol sida ku cad Qodobka 49 Farqada 6aad ee Dastuurka Federalka KMG.
12. Darajada A – waxaa loola jeedaa Caasimada Dalka ee Muqdisho.
13. Derejada B – waxaa looga jeedaa Degmada ah magaala Madaxda Gobolka.
14. Derajada C – waxaa loola jeedaa Degmooyinka kale oo aanay ku jirin Degmada Magaalo Madaxda Gobolka.
15. Golaha Degmada – waxaa loola jeedaa Hay 'adda Xeer Dejinta Degmada ee Xubniiisa lasoo xulay.
16. Golaha Gobolka – waxaa loola jeedaa hay 'adda Xeer Dejinta Gobolka ee Xubniiisa laga soo xulay Degmooyinka Gobolka.

Qodobka 2aad: Mabaadii'da Guud

1. Mabaadii 'da Islaamka iyo Dastuurka Federaalka KMG ah ayaa saldhig u ah shari dejinta Maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya.

2. Dowlad Goboleed waxaa noqon kara laba Gobol iyo wixii ka badan sida ku cad Qodobka 49aad Farqada 5aad iyo 6aad ee Dastuurka Federalka KMG.
3. Nidaamka Maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada Jamhuuriyadda Federalka soomaaliyeed waa KMG inta dalka laga dhaqangelinaayo Dastuurka Federaalka ah.
4. Dowlad Gobolleedyada dalku waxay yeelanayaan calan iyo astaan u gaar ah iyagoo kusoo saari doonaa Xeer-hoosaad laga diiwaan gelin doono Hay'adaha Dowlada Federalka ee ay quseeyso.
5. Maamullada Dawladaha Hoose ee Jamhuuriyadda Federalka Soomaaliya waa hay'ad qaran oo leh shaqsiyad sharciyadeed iyo maamul oo madax bannaan si ay u gutaan awooddooda maamul iyo sharciyadeed waxayna kala leeyihin darajoooyinkan:
 - A. Maamulka Dowlada Hoose ee Muqdisho Darajada (A)
 - B. Maamullada Dowladaha Hoose ee Heer Gobol (B)
 - C. Maamullada Dowladaha Hoose ee Heer Degmo (C)
 - D. Maamullada dowladaha hoose ee heer Tuulo (Delegato) Darajada (D).

Qodobka 3aad: Shuruudaha Degmooyinka Cusub lagu dhisi doono:

1. Degmo waa deegaan leh Soohdimo cayiman.
2. Ka kooban ugu yaraan 5 Tuulo. Tuuladu waa inay leedahay shuruudahan: waa inay ku nool yihiin ugu yaraan 10,000 ruux, waa inay leedahay Dugsi Hoose, Dugsi Quraan, Rug Boolis, Xafiis Dowlada Hoose iyo Xarun Caafimaad, soona saran kara 14% Dakhliga guud ee Degmada.
3. Tirada dadka degen Degmada waa inay yihiin ugu yaraan 50,000 ruux.
4. Waa inay soo saran karto dhaqaalaheeda ugu yaraan 70%.
5. Masaafada u dhaxeysa labada degmo waa inaysan ka yaraan 40km.

Qodobka 4aad: Shuruudaha Gobolada Cusub lagu dhisi doono:

1. Waa inuu leeyahay Soohdimo cayiman.
2. Ka kooban ugu yaraan 4 degmo.
3. Soo saran kara 70% miisaaniyadooda.
4. Tirada dadka degan aysan ka yareyn 200,000 ruux.
5. Cabirka deegaanka Gobolku waa inuusan ka yareyn 400km²

Qodobka 5aad: Degmooyinka iyo gobolada:

1. Degmooyinka dalku waa kuwii uu lahaa Gobol kasta taariikhdu markay ahayd 31/12/1990.
2. Gobollada dalka soomaaliyeed waxaey ka kooban yihiin 18 gobol.
3. Magaala Madaxyada Gobolladu waa kuwii jiray taariikdu markay ahayd 31/12/1990.
4. Caasimadda Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya waa magaalada Muqdisho sida ku cad qodobka 9aad ee dastuurka KMG ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya. Caasimadda Dalku waxa ay yeelanaysaa sharci u gaar ah.

Qodobka 6aad: Shirweynaha

1. Abaabulka, Qabashada Shirweynaha iyo fidinta gogasha lagu dhisaayo Maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada waxaa masuuliyadeeda leh:
 - A. Odayaasha Dhaqanka ee Deegaanka oo kaashanaya Xildhibaanada Qaranka ee ka soo jeeda Deegaankas, Maamulada ka jira Deegaankaas iyo Qeybaha kala duwan ee Bulshada.
 - B. Odayaasha Dhaqanka ee Deegaanka waxay xalinayaa wixii qilaafaa ah ee Beelaha ka dhex jira si loo gaaro dib u heshiisiin rasmi ah.
 - C. Odoyaasha Dhaqanku Waxay soo xulayaan xubnaha ergooyinka iyagoo la tashanaya Xildhibaanada Qaranka ee kasoo jeeda Deegaanka.
2. Xukuumada (Wasaarada Arrimaha Gudaha & Amniga Qaranka) waxay u xilsaaran tahay:
 - A. Sugida Amniga
 - B. Qiimeynta, Diyaarinta iyo Bixinta kharashka Shir weynaha.
 - C. Hubinta Habsami u socodka shirweynaha.
3. Guddiga Arrimaha Gudaha, Maamul Dhisida iyo Amniga Qaranka ee Baarlamaanka waxay kormeerayaan goobjoogna ka ahaanayaan xulitaanka ergooyinka iyo habraaca doorashooyinka Waxayna xaqijinayaan Arrimaha Farsamada ee Shirweynaha.
4. Marka shirweynuhu yahay heer degmo, ergooyinkiisu waxay ka kala imaanayaan dhammaan beelaha tuulooyinka degmadaas degan.
5. Tirada ergooyinka shirweynaha Degmada Darajada “B” waa 150 xubnood, waana inay noqdaan 25% Haween.
6. Tirada ergooyinka shirweynaha Degmooyinka Darajada “C” waa 100 xubnood, waana in ay noqdaan 15% Haween.
7. Darajada (A) ee Caasimadda Dalka Shirweynaheeda iyo Ergadeeda waxaa cadeyn doona Keerka gaarka ah ee Caasimadda.
8. Xulidda tirada xubnaha Golaha Degmadu waxay ku salaysan tahay darajada Degmada sida: B-27, C-21 xubnood.
9. Shirweynaha waxa uu iska dhex dooranaya Guddoomiye iyo laba kuxigeen, Xoghayn & afhayeen oo hogaamiya habsami u socodka shirka.
10. Kadib Markii Baarlamaanka Federaalka uu Ansaxiyo Sharcigaan waa in lagu dhameystira dhismaha Maamullada Degmooyinka iyo gobollada dalka Muddo Saddax Bilood Gudahood ah, Hadii ay timaado Xaalado maangal ah oo mudada kor ku xusan lagu dhisi waayo Baarlamaanku wuxuu sameynkaraa mudo kordhin aan ka badneyn laba bilood waxaana baarlamaanka u soo gudbinaya Gudiga Arrimaha Gudaha, Amniga iyo Maamuldhisisida.
11. Xil qabashadu waa Awood Qeybsi Beeleed iyadoo aan laga tageynin Aqoonta iyo Waayo-aragnimada Xilqabtaha:

Qodobka 7aad: Doorashada Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada, Ku xigeennadiisa iyo Muddada Xilka ay heynayaan.

1. Codka doorashada Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada iyo ku xigeennadiisa wuxuu noqonaya qarsoodi, wareegga 1aad waxaa lagu kala **baxaya** 2/3 tirada xubnaha Golaha ee codka bixisay, Hadii wareegga 1aad saddex musharax soo baxdo saddexdooda

ayaa mar labaad loo codeynayaa, labada isku soo harta waxay ku kala baxayaan cod hal dheeri (50%+1) tirada codka bixisay.

2. Muddada ay xilka haynayaan waa labo (**2**) sano hadii aysan imaan shuruudaha ku xusan Qdobka 9aad farqadiisa 1aad ilaa 5aad ee sharcigan.

Qdobka 8aad: Xulka Xubnaha Golaha Gobolka.

1. Degmo kasta waxay iska soo xuleysaa affar xubnood oo uu ka mid yahay Guddoomiyaha Degmada.
2. Waxayna tegayaan Magaala madaxda Gobolka iyagoo matalaya degmooyinkooda. Si ay uga mid noqdaan Golaha Gobolka markii laga reebo Guddoomiyaha Degmada oo isagu dib ugu noqonaayo degmadiisa.

Qdobka 9aad: Doorashada Guddoomiyaha Gobolka iyo Ku xigeenadiisa

1. Xubnaha Golaha Gobolku waxay iska dhex xulayaan Shir guddoomiye, ku xigeen iyo xoghave oo ka reeban tartanka doorashada Guddoomiyaha Gobolka iyo ku xigeenadiisa. Musharaxiinta u tartamaaya xilalka Guddoomiyaha Gobolka iyo ku xigeenadiisa waxay arji qoraal ah oo ay ku caddeynayaan xilalka ay u tartamayaan u soo gudbinayaan Shirguddoonka doorashada ugu dambayn afartan iyo siddeed (48) saac ka hor maalinta doorashada la qabanayo.
2. Doorashada Guddoomiyaha Gobolka iyo Kuxigeenadiisa waxa ay u dhacaysaa habkii lagu soo doortay Guddommiyaasha Degmooyinka iyo Kuxigeenadooda sida ku cad Qdobka 5aad Farqooyinkiisa 1aad iyo 2aad ee sharcigan.
3. Golayaasha Gobollada iyo kuwa Degmooyinka loo soo doortay waxay soo jeedinayaan.
 - A. Guddoomiyeyasha Maxkamadaha Heer Gobol iyo Heer Degmo.
 - B. Taliyeyaasha Booliska Heer Gobol iyo Heer Degmo.
 - C. Taliyeyaasha Ciidanka Asluubta ee Heer Gobol iyo Heer Degmo.
 - D. Taliyeyaasha Ciidanka Nabadsugida Heer Gobol iyo Heer Degmo.
 - E. Xeer Ilaaliyeyaasha Heer Gobol iyo Heer Degmo.

Waxayna magacyadooda u gudbinayaan hay'adaha qaranka ee ay sida tooska ah u khuseyso si loogu soo magacaabo si sharciga waafaqsan iyadoo la dhowrayo aqoonta iyo waaya-aragnimada looga baahan yahay xilalka ay qaban doonaan, ayadoo la raacaayo soo jeedinta Maamullada heer Gobol iyo heer Degmo.

Qdobka 10aad: Shuruudaha Xubinnamada Goleyaasha Degmooyinka iyo Gobollada

1. Waa inuu yahay/tahay muwaadin Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliyeed.
2. Waa inuu u dhashay/ u dhalatay Deegaankaas.
3. Waa in aan da'diisu/da'deedu ka yareyn 25 sano.
4. Waa inuu leeyahay/leedahay akhlaaq wanaagsan, dhimirkiisuna dhanyahay.

5. Waa inuu leeyahay/leedahay ugu yaraan aqoon Dugsi Dhexe ama aqoon u dhiganta iyo waaya-aragnimo (Guddoonka Heer Degmo).
6. Waa inuu leeyahay/leedahay ugu yaraan aqoon Dugsi Sare iyo waaya-aragnimo (Guddoonka Heer Gobol).

Qodobka 11aad: Xil waayidda Xubinnimada Golaha Degmada iyo kan Gobolka.

1. Geeri.
2. Istiqaalo Qoraal ah.
3. Denbi xukun Maxkamadeed oo kama danbeys ah.
4. Xil gudasho la'aan joogta ah oo gaareysa Toban (10) Fadhi oo isku xigta oo sabab la'aan ah.
5. Guddoomiyaha Degmada iyo ku xigeenadiisa, Guddoomiyaha Gobolka iyo ku xigeenadiisa waxaa kale oo ay xilalka ku waayi karaan kalsooni kala noqosho ugu yaraan 2/3 (Saddex Meelood Laba Meel) xubnaha Golaha Deegaanka Degmada iyo Gobolka. Waxaana motion ka keeni kara Xubnaha Golaha Deegaanka. sadex meelood hal meel (1/3).

Qodobka 12aad: Dhaarta

1. Xubin kasta oo loo soo doorto Golaha Degmada iyo kan Gobolka wuxuu marayaa dhaarta soo socota; "Waxaan ku dhaaranaya Magaca Ilaahey inaan xilka la ii doortay u guto si daacad ah oo danta dalka, dadka iyo Diinta ku jirto dhowrana Dastuurka Qaranka iyo Shuruucda kale ee dalka.

Qodobka 13aad: Xasanaad

1. Qofkasta oo ka mid ah Goleyaasha Degmooyinka iyo Gobollada lama qaban karo lamana baari karo jirkiisa iyo gurigiisa, hadii aan lagu helin isagoo fal dambiyeed gacanta kula jira.
2. Haddii ay caddaato in lagu qabto asagoo fal dambiyeed gacanta kula jira waa in si deg deg ah loo gaarsiiyaa guddoonka golaha uu xubinta ka yahay si loo ansixiyo qabashadiisa.
3. Sidoo kale xubinta lagu helo dambi si looga qaado xasanaada waxaa la marayaa sida sharcigu qabo.
4. Xasaanadaas waxay ku egtahay intuu xilka haayo.

Qodobka 14: Guddiga Maamulka Degmada Xubnaha Guddiga Maamulka Degmadu waxay ka kooban yahiin 14 xubnoood

1. Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada
2. Guddoomiye ku xigeen Koowaad
3. Guddoomiye ku xigeenka Labaaad

4. Xoghayaha Arrimaha Bulshada
5. Xoghayaha Qorsheynta iyo Hormarinta Mashaariicda.
6. Xoghayaha Dhaqaaalaha iyo Maaliyada.
7. Xoghayaha Howlaha Guud, Tamarta iyo Isgaarsiinta.
8. Xoghayaha Nabadgeleyada.
9. Xoghayaha Dhalinyarada iyo Isboortiga.
10. Xoghayaha Garsoorka, Arrimaha Diinta iyo Awqafta.
11. Xoghayaha Dhulka, Deegaameynta, Horumarinta, Dalxiiska iyo Badbaadinta Duurjoogta.
12. Xoghayaha Warfaafinta, Hiddaha, iyo Horumarinta Fanka.
13. Xoghayaha Horumarinta Reer miyiga, Wax soosaarka iyo Dhowrista Bii'ada.
14. Xogaya Horumarinta Haweenka, Daryeelka Arrimaha Qoyska iyo La dagaallanka Caadooyinka xun xun.

Qodobka 15aad: Waajibaadka Guddiga Maamulka Degmada.

Maamulka Degmada waa awoodda ugu sarreysa ee Maamulka Degmada, wuxuuna u xilsaaran yahay:

1. Isku-duwidda iyo habsami u socodka howlaha maamulka degmada.
2. Sugida amniga iyo xasiloonda Degmada.
3. Xiriirkha maamulka Degmada iyo Gobolka.
4. Diyaarinta, isku-duwidda iyo kormeerka mashaariicda horumarineed ee Degmada.
5. U gudbinta maamulka Gobolka ku tala galka miisaaniyad sannadeedka, miisaaniyad ku celinta, dakhliga iyo xisaaab xir sannadeedka ee degmada.
6. Isku-duwida xiriirkha laamaha Dowlada ee Degmada iyo hay'adaha kale.
7. U gudbinta Golaha Degmada awaamiirta iyo mashruucyada sharciga ee Gobolka.
8. Daryeelka caafimaadka guud, ka hortga cudurada faafa, kor u qaadidda nadaafadda fayadhowrka magaalada iyo tuuloooyinka la xariira degmada.
9. Ururinta Canshuuraha iyo dakhliga Degmada si waafaqsan sharciga canshuuraha ee Dowlada Hoose.
10. Asaasiddha suuqyo badeeco iyo kuwa xoolaad.
11. Kormeerka dhismooyinka cusub, kuwa la cusbooneysiinayo iyo kuwa ku haboon in la dumiyoo si sharciga waafaqsan.
12. Wax ka qabashada dhibaatooyinka abaaraha, fatahaaadaha, dufaannada, xaalufinta deeganka, dabka halista ah iyo dhibaaato kasta oo wax u dhimi karta bulshada deegaanka ku nool.
13. Daadgureenta dadweynaha hadii ay dhibaato ku timaado iyadoo lala kaashanayo Gobolka, Dowlad Gobolleedyada, iyo hay'adaha dowlada federaalka ah.
14. Qorsheyta iyo fulinta mashaariicda lagu hormarinaayo dhaqaalaha Degmada.
15. Kordhinta wax soo saarka iyo abuuridda ilo dhaqaaale.
16. Dhisiddha dugsiyada aasaasiga ah, kuwa quraanka, xarumaha hooyada iyo dhalaanka (MCH) iyo xanaada agoonta, Naafada iyo goobaha cibaadada.
17. Horumarinta Fanka, Isboortiga, Hidaha iyo Dhaqanka.
18. Diyaarinta mashaariicda la xarira biyaha, koronta galinta Degmada iyo adeegyada kale ee lagama maarmaanka ah.

19. Dayactirka waddooyinka Degmada.
20. Kor u qaadidda bilicda magaalada iyo tuuloooyinkeeda.
21. Sameynta warqadaha aqoonsiga, diiwaan gelinta dadweynha degmada iyo xafidaadda diiwaanka dhalashada, dhimashada, guurka iyo furitaanka.
22. Diiwaan gelinta hantida maguurtada ah ee Degmada, Tuuloooyinkeeda iyo Dhowrista Goobaha taariikhiga ah.
23. Abuuridda gaadiidka Dadweynaha iyo waxii kale ee loogu danaynayo dadweynaha Degmada iyo Tuuloooyinkeeda.
24. Naqshadda, Magaleeynta, ruqsadaha dhul bixinta iyo dhismooyinka.
25. Dhismo goobo ganacsi oo loogu talo galay dadweynaha si loogu abuuro Degmada ilo dhaqaale oo cusub.
26. Dib u soo celinta hantida maguurtada Qaranka ee degmada.
27. Isu celinta hantida la kala haysto (Guruuto iyo Maguruuto).
28. Maamul u samaynta Tuuloooyinka Degmada.
29. Bixinta shatiyada Ganacsiga ee Degmada.
30. Magacaabista madaxda laamaha Degmada iyo ka ansixintooda Golaha Deegaanka.
31. Ansixinta shaqaalahaa Degmada laga qorayo ama la ruqseeynayo si waafaqsan xeerka shaqaalahaa Qaranka.
32. Talo u soo jeedinta Guddiga Maamulka Gobolka, xil u dhiibidda iyo ka qaadidda xoghayeyaaasha dowladaha hoose ee Degmooyinka

Qodobka 16aad: Guddiga Nabadgelyada Degmada

Guddiga Nabadgelyada waxaa uu ka kooban-yahay waajibaadkiisuna yahay sida soo socota:

1. Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada.
2. Labadiisa ku Xigeen.
3. Taliyaha Ciidanka Booliska Degmada.
4. Taliyaha Ciidamada Asluubta Degmada.
5. Taliyaha Ciidamada Nabadsugidda Degmada.
6. Xoghayaha Nabadgelyada Degmada.

7. Xilkooda waxaa ka mid ah in ay sugaan Amniga iyo Xasiloonda Degmada iyo Tuuloooyinkeeda. Waana in ay ka hortagaan wixii khalkhal gelinaya deegaanka Degmada iyagoo dhowraya sharuucda dalka iyo xaquuqda muwaadiniinta.

Qodobka 17aad: Mas'uuliyadda Guddoomiyaha Degmada ahna Duqa Magaalada.

1. Duqa Magaaladu waa madaxa Dowladda Hoose ee Degmada.
2. Wuxuu isugu yeeraa isla markaana guddomiyaa shirarka maamulka Dowlada Hoose.
3. Wuxuu kormeeraa baaritaanna ku sameeyaa habسامي u socodka howlaha Dowladda Hoose
4. Wuxu saxiixaa heshiisyada Dowladda Hoose.
5. Wuxuu oggolaadaa kharashyada Dowladda Hoose iyadoo la waafajinayo sharciyada kharash bixinta

6. Wuxuu warbixin joogta ah u gudbiyaa Golaha Gobolka.
7. Wuxuu magacaabaa Taliyaha Ciidanka Deegaanka, isagoo la tashanaya ku xigeennadiisa iyo xoghayaha Dowladha Hoose.

Qodobka 18aad: Xogahayeyaasha Dowladaha Hoose

1. Dowladaha Hoose ee Degmooyinka waxey yeelanayaan xoghayeyaal fulineed oo aqoon iyo waayo-aragnimo wanaagsan u leh howlaha Dowlada hoose.

Qodobka 19aad: Waajibaadka Xoghayaha Dowladha Hoose ee Degmada.

1. Xoghayaha dowlada hoose waxa uu madax ka yahay maamulka shaqaalaha ee Dowlada Hoose.
2. Waxa uu maamulaa maaliyadda Dowladha Hoose si waafaqsan sharciga maamul lacageedka
3. Wuxu u xilsaaran yahay keydinta qoraallada iyo dokumentiga Dowladha Hoose.
4. Dhowrista xuquuqda iyo anshaxa shaqaalaha Dowlada Hoose.
5. Kormeerka iyo fulinta mashaariicda horumarineed ee Dowladha Hoose.
6. Diyaarinta miisaaniyadda Dowladha Hoose, ururinta canshuuraha iyo dakhliga kale ee Dowlada Hoose.
7. Ilaalinta kharashka iyo dakhliga Dowladha Hoose.
8. Fulinta shuruucda Dowladha Hoose, diiwaangelinta iyo xafidaadda go'aannada iyo fulinta awaamiirta Duqa Magaalada.
9. Diyaarinta xisaab xirka miisaaniyadda Dowladha Hoose.
10. Qaadidda hadal-qoraalada shirarka Golaha Degmada

Qodobka 20 aad: Waajibaadka ku xigeenada Guddoomiyaha Degamada ahna Duqa Magaalada.

1. Waxay qabtaan wixii hawl ah ee uu u xilsaaro Guddoomiyaha Degamadu.
2. Guddoomiye Kuxigeenkä Kowaad wuxu si KMG ah u qabtaa xilka Guddoomiyaha marka uu maqan yahay, geeriyoodo, xilka laga qaado, is casilo ama xilgudasho la'aani ku timaaddo.
3. Waa in Soddon (30) Maalmod gudahood la doortaa kursiga banaanaaday laga bilaabo maalinta la baneyey.

Qodobka 21aad : Xubnaha Golaha Gobolka

- A. Xubnaha Golaha Gobolka waxay ka kooban yihiin hadba inta Degmo ee Gobolkaas lee yahay iyadoo la waafajinayo Masuuliyiinta haya Xilalka ku xusan Farqadaha 1aad ilaa 14aad ee Qodobkan.
- B. Muddada ay xilka haynayaan waa labo (2) sano hadii aysan imaan shuruudaha ku xusan Qodobka 9aad farqadiisa 1aad ilaa 5aad ee sharcigan.

1. Guddoomiyaha Gobolka
2. Guddoomiye ku Xigeenka Kowaad
3. Guddoomiye ku Xigeenka Labaad
4. Xoghayah Arrimaha Bulshada
5. Xoghayaha Arrimaha qorshaynta iyo Horumarinta mashaariicda
6. Xoghayaha Dhaqaalaha iyo Maaliyadda
7. Xoghayaha Hawlaha guud, Tamarta iyo Isgaarsiinta.
8. Xoghayaha Dhallinyarada iyo Isboortiga
9. Xoghayaha Garsoorka, Arrimaha Diinta iyo Awqaafta.
10. Xoghayaha Dhulka, Deegaameynta, Horumarinta Dalxiiska iyo Badbaadinta Duurjoogta.
11. Xoghayaha Horumarinta Daryeelka Haweenka, Arimaha Qoyska iyo la Dagaallanka Caadooyinka xun.
12. Xoghayaha Warfaafinta, Hiddaha iyo Horumarinta Fanka
13. Xoghayaha Horumarinta reer Miyiga iyo Dhowrista Bii'ada.
14. Xoghayaha Nabadgelyada Gobolka.

Qodobka 22aad: Waajibaadka Xubnaha Golaha Gobolka

Waajibaadka Xubnaha Golaha Gobolku waxaa ka mid ah:

1. Habsami u socodsiinta iyo isku Duwidda Hawlaha Maamulka Gobolka.
2. Sugidda Nabadgalyada iyo xasilloonida Gobolka iyo wax ka qabashada Masiibooyinka soo wajaha.
3. Xiriirinta, kormeerka hawlaha Degmooyinka Gobolka iyo isku duwidda howlaha laamaha Dowladda iyo Ha'adaha kale ee ka hawl gala Gobolka.
4. Diyaarinta miisaaniyadda iyo isku duwidda qorshaha hurumarineed ee Gobolka.
5. Dejinta iyo Meel marinta Xeer hoosaadyada lagu maamulo hawlaha kala duwan ee Gobolka iyo Degmooyinkiisa si waafaqsan shuruucda dalka.
6. Soo jeedinta magacaabidda Guddoomiyaha Maxkamadda Rafcaanka, Xeer-ilaaliyaha Gobolka, Guddoomiyayaasha Maxkamadaha Degmooyinka iyo Gobolka iyagoo u soo gudbinaya hay'adaha ay khuseyso si magacaabiddooda loo waafajiyo sharciga
7. Soo jeedinta magacaabista Taliyeyaasha Ciidanka booliiska, Asluubta iyo Nabadsugidda.

Qodobka 23aad: Waajibaadka Guddoomiyaha Maamulka Gobolka

1. Waa madaxa maamulka Gobolka,
2. Wuxuu Golaha Gobolka u soo jeediyyaa magacyada iyo xilalka xubnaha Xoghayeyaasha Gobolka isagoo tixgelinaya awood qaybsiga beelaha Gobolka deggan.
3. Wuxuu u xil saaran yahay hubinta habsami u socodka hawlaha maamulka Gobolka.
4. Wuxuu u xil saaran yahay Xiriirinta Gobolka, Doowlad Gobolleedyada ama Dowladda dhexe ee Federaalka ah.
5. Isugu yeeridda xubnaha Golaha, diyaarinta ajendaha iyo guddoominta shirarka Golaha.
6. Isku duwidda dhammaan hawlaha maamulka Gobolka.

7. Saxiiixidda heshiisyada Gobolku la gelayo maamullada Gobolada kale ee dalka, heshiisyada hay'adaha samafalka ee ka hawl gala Gobolka, go'aannada maamulka iyo wareegtooyinka si waafaqsan sharciga
8. U Gudbinta Golaha Gobolka miisaaniyad sannadeedka iyo xisaab xirka.
9. Kormeerka hawlaха kala duwan ee Xohayeyaasha Gobolka.

Qodobka 24aad: Waajibaadka Ku xigeennada Guddoomiyaha Gobolka

1. Waxay qabtaan wixii hawl ah ee uu u xilsaaro Guddoomiyaha Gobolku.
2. Guddoomiye Ku xegeenka Kowaad wuxu si ku meel gaar ah u qabtaa xilka Guddoomiyaha marka uu maqan yahay, geeriyyodo, xilka laga qaado, is casilo ama xilgudasho la'aani ay ku timaaddo.

Qodobka 25aad: Xilalka Xoghayeyaasha Gobolka.

1. Masuuliyadda Xoghayeyaasha waa hoggaaminta arrimaha maamul iyo fulinta hawlaха kala duwan ee ay mas'uulka uga yihiin Gobolka.
2. Waajibaadkoda waxaa lagu qeexi doonaa Xeer gaar ah oo Golaha Gobolku soo saaray.

Qodobka 26aad: Guddiga Nabadvigalyada Gobolka

Gudiga nabad galyada gobolka wuxuu ka kooban yahay xubnaha soo socda:

1. Guddoomiyaha Gobolka.
2. Labadiisa Ku xigeen.
3. Taliyaha Ciidanka Booliiska Gobolka.
4. Taliyaha Ciidanka Asluubta Gobolka.
5. Taliyaha Ciidanka Nabadsugidda Gobolka.
6. Xoghayaha Amniga iyo Nabadvigalyada Gobolka.

Qodobka 27aad: Waajibaadka Guddiga Nabadvigalyada Gobolka.

Waajibaadka Guddiga Nabadvigalyada Gobolka waxaa ka mid ah:

1. Sugidda Amniga Gobolka
2. Xasilinta nabadvigalyada Gobolka
3. Ka hortagga dhammaan wixi khalkhal gelinaya bulshada Gobolka iyagoo dhowraya shuruucda dalka

Qodobka 28aad: Kormeerka iyo Baarista Miisaaniyadda ee Hanti-dhowrka Gobollada

1. Haddii ay dowladda dhexe kabto miisaaniyadaha dowladaha hoose ee Gobollada, Degmooyinka iyo Dowlad Gobolleedyada waxa ka hawl gelaya hanti-dhowr ka madax bannaan maamulladooda oo hoos yimaada Hanti-dhowrka Guud ee Qaranka,

Qodobka 29aad: Hantida Dowladdaha Hoose

1. Hantida Dowladdaha Hoose waa hanti qaran, waxaana loo isticmaali karaa oo kaliya ujeedda qaran.

Qodobka 30aad: Miisaaniyadda.

1. Miisaaniyadda ku talagalka ah ee Dowladdaha Hoose iyo hay'adaha hoos yimaada waa miisaaniyada maamul gobolleedyada.
2. Sanad kasta maamulka dowladda hoose waxuu diyaarinayaa miisaaniyadda ku tala galka ee sannadka soo socda.
3. Miisaaniyadda ku tala galka waxaa la hordhigayaa golaha deegaanka oo leh awooddha **ansixinta**, Diidmada iyo wax ka bedelka.
4. Golaha Deegaanka Gobolku wuxuu ku soo lifaaqayaa hadal-qoraalkiisa ku saabsan miisaaniyadda, wuxuuna u gudbinayaa Dowlad Gobolleedyada ama Dowladda Dhexe.
5. Dowladaha Hoose waa in sannad kasta ay sameeyan xisaab xir sanadeed oo uu ansixinteeda yeelanaayo Golaha Deegaanka ee Gobolka.

Qodobka 31aad: Dakhliga Dowlada Hoose:

Dakhliga maamullada Dowladaha Hoose wuxuu ka koobanyahay

- A) Canshuuraha, dakhliyada adeega iyo kuwa xuquuqeed
- B) Macaashka kasoo xarooda hantida guurtada ah iyo mida maguurtada ah ee D/ hoose
- C) Lacagta kasoo xaroota milkiyada hantida guurtada ah iyo tan maguurtada ah D/ hoose
- D) Lacagta kasoo xaroota dakhliyada kale ee sharcigu tilmaamayo.

Qodobka 32aad: Habka Canshuur Saaridda.

1. Si loo mideeyo tariffooyinka canshuuraha Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada Dalka waxa loo dejinayaa xeer gaar ah oo mideeya.
2. Golaha deegaanka marka canshuraha ama xuquuqda kale ee sharcigani u oggolyahay middood ama qayb ka mid ah uu rabo in uu ku dabaqo Deegaanka, waa in uu u caddeeyaa Wasaarada Maaliyada si ay u diiwaan geliso talana uga bixiso.
3. Eeg Lifaaqa Canshuuraha

Qodobka 33aad: Ururinta Dakhliga.

1. Dakhliga D/hoose Waxaa lagu ururinayaan lacag caddaan ah oo shillin soomaali ah.
2. Lacag kasta oo la qabto waa in lagu bixiyaa rasiid (Xaashida Lacag Qabashada) loogu tala galay) lagana ansixiyey goleyaasha deegaanka heer gobol iyo heer degmo lagana diiwaan geliyey wasaarada maaliyada iyo xisaabiyyaha guud ee qaranka.
3. Dhamaan Dakhliga la uruuriyay waa in isla maalintaas lagu shubaa Khasnada Dowlada Hoose ee ka furan Bangiga:
4. Haddii Dakhliga la uruuriyay lagu shubi waayo khasnada Dowlada Hoose isla maalintaas waxaa sharciga lala tiigsanayaa cida masuulka ka ah.

Qodobka 34aad: Kharajka.

1. Dowladaha Hoose waxay bixin karaan kharajka loogu ogolaaday miisaaniyadda oo noqon kara:
 - A) Kharajka loogu tala galay socodsinta hawlahaa caadiga ah.
 - B) Kharajka hirgelinta mashaariicda Horumarainta Bulshada Deegaanka.
 - C) Kharaj ah deeq ay kaalmo u bixiyeen.
2. Kharaj kasta ee la bixinaayo waa in loo sameeyaa (Xaashida Lacag Bixinta) loogu tala galay oo ay ku lifaaqantahay documenti caddeynaya kharajka , waana in ay saxiixaan dadka sharcigu tilmaamayo iyo dhinaca lacagta qaadanaya, waana in ay waafaqsanaataa sharciga iyo xeerka xisaabaadka dowladda.
3. Dhamaan qarash bixinta ku xusan qodobka 32aad ee sharcigan faqrada 1aad iyo 2aad qarash lama bixin karo hadaanay horay ugu jirin miisaaniyada.
4. Haddii ay timaado xaaland deg deg ah loona baahdo qarash dheeri ah waan in si deg deg ah loo fadhiisiyo goleyaasha deegaanka si ay u ansixiyaan qarashka dheeriga ah iyo baahida keentay.

Qodobka 35aad: Habka Xisaabaadka.

1. Maamulka dowladaha hoose waa in ay ku dhaqmaan hab xisaabeed waafaqsan sharciga iyo nidaamka u degsan maamulka ay hoos yimaadaan waana in hab xisaabeed kaas si huffan u qeexaya maamulka hantida dowladda hoose.

Qodobka 36aad: Masuuliyadda Xisaabeed.

1. Marka laga reebo masuuliyadda ciqaabeed ee ka imaan karta qof kasta ee bixiya ama amra in la bixiyo kharaj aan sharciga waafaqsaneyn ama feejignaan la,aan darteed sabab u noqda maqnaansho hanti dowladda Hoose leedahay, waxaa khasab ku ah in uu soo celiyo hantida la bixiyey ama maqan.
2. Masuuliyadda soo celinta hantida ku xusan faqrada kowaad ee qodobkan waxay ku dhaceysaa qofka bixiyey, haddii uusan amar qoran ka haysan Golaha Deegaanka.
3. Haddii la isku khilaafu sharciga waafaqsanaanta hanti bixinta loogana dooday shirka Golaha Deegaanka, Xoghayaha Dowladda Hoose ama qofka u xilsaaran hadal-qoraalka waxaa waajib ku ah in uu diiwaan gelyo magacyada xubnaha oggolaaday bixinta hantidaas.

4. Xaaladaha aan ku xusneyn sharcigaan, dowladaha Hoose waxay ku dhaqmayaan sharciga iyo Xeer Hoosaadka Dowladda Dhexe.

Qodobka 37aad: Gunnooyinka, Mushaarooyinka Madaxda, Shaqaalaha Degmooyinka iyo Gobollada

1. Gunnooyinka, mushaarooyinka madaxda, shaqaalaha Degmooyinka iyo Gobollada waxa lagu qeexi doona xeer gaar ah oo ay soo saareen goleyaasha deegaanka heer gobol iyo heer degmo iyo Dowlad Gobolleedyada.

Qodobka 38aad: Maxkamadaha

Gobol kasta wuxu yeelanayaa:

1. Maxkamadaha derajada 1aad oo kala ah:
 - A) Maxkamadda Degmada
 - B) Maxkamadda Gobolka.
2. Maxkamadda Derajada 2aad oo ah Maxkamadda Racfaanka Gobolka.

Qodobka 39aad: Xeer-Ilaalinta Gobolka

Gobol kasta oo ka mid ah dalka wuxu yeelanayaa Xeer-ilaaliye Gobol oo qayb shaqo ahaan ka mid ah hay'adda Garsoorka Gobolka, waxayna ka kooban yihiin:

1. Xeer-Ilaaliyaha Gobolka oo ah madaxa xafiiska xeer-Ilaalinta Gobolka
2. Xeer-Ilaaliyaha Degmada oo ah madaxa xafiiska Xeer-Ilaalinta Degmada.

Qodobka 40 aad: Dhismaha iyo Waajibaadka Ciidanka Booliiska, Asluubta iyo Nabadsugidda Degmooyinka iyo Gobollada

1. Degmo iyo Gobol kasta oo ka mid ah dalka waxa ka hawl gelaya ciidamo booliis, Asluub iyo nabab sugid oo heer degmo iyo heer gobol ah oo u xil saaran sugidda nabadjelyada, xasilloonida iyo ilaalinta sharciga, Maxaabiista iyo dhaqan celintooda, iyo ka hortagidda dhibaato kasta oo wax yeeleyneysa amniga iyo habسامي u socodka hawlaho Degmooyinka iyo Gobollada

Qodobka 41aad: Xubintii bannaysa xilka Xubinnimada Golayaasha Degmooyinka iyo Gobollada

1. Xubinta bannaysa xilka xubinnimada Goleyaasha Degmooyinka iyo Gobollada Waxaa soo xulaya madax dhaqameedka Beesha xubinta banneysay, waxaana ansixinaya Golaha Deegaanka muddo 30 maalmood gudahood ah.

Qodobka 42aad: Fadhiyada Golayaasha Degmooyinka iyo Gobollada

1. Goleyaashu waxay samaysanayaan xeer-hoosaadyo nidaamiya fadhiyadooda, fadhiga ugu hoorreeyana waxay yeelanayaan 30 cisho gudahood marka lagu dhawaaqo natijjada.

Qodobka 43aad: Faragelinta Dowladda Federaalka ah ee Xalinta khilaafadka Maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobolleedyada

Dowladda Federaalka waxay dhiegeli kartaa maamullada Degmooyinka, Gobollada iyo Dowlad Gobaleedyada marka:

1. Haddii Maamulka heer Degmada uu Khilaaf soo dhiegalo waxaa lagu xalinayaan Golayaasha Deegaanka Heer Gobol.
2. Khilaafka ka yimaada Golaha Maamulka heer Gobol waxaa xalinaya Dowlad Gobaleedka uu ka tirsan yahay ama Dowlada Dhexe si waafaqsan Dastuurka federalka kmg.
3. Hadii Dowlad Gobaleedyada khilaaf soo dhex galo waxay Dowlada dhexe ee Federalalka ka codsan karaan inay gacan ka siiso xalinta khilaafka.
4. Haddii ay dhacdo masiiba dabiici ah (Disaster), Dowladda Federaalka waxay si rasmi ah ugu dhawaaqeysaa inay dhacday masiiba qaran, waxayna la wareegeysaa masu'uuliyadda maareynta masiibadaas iyadoo la kaashaneysa maamulada Deegaankaas.

Qodobka 44aad: Baabi'in

1. Dhamaan wixii shuruuc ah ee kasoo horjeeda sharcigan waa la baabi'iyey.
2. Wixii sharcigan laga waayo waxaa loola noqonayaa shuruucdii hore u jirtay ee aan ka hor imaanayn sharcigan iyo Dastuurka Federaalka Ku Meel Gaarka ah.

Qodobka 45aad: Dhaqangal

1. Sharcigan waxa uu dhaqan gelayaan marka uu oggolaado Baarlamaanka Federaalka ah uuna saxiixo Madaxweynaha Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya, laguna soo saaro Faafinta Rasmiga ah ee Dowladda.

LIFAAQA 'B'

1. Canshuuraha Dowladaha Hoose loo oggol yahay waa kuwa soo socda:-

-Canshuuraha: guryaha, carshaanta, barakooyinka iyo dhismaha kale.

- " Dhibka xoolaha, xuquuqda talaalka & Warqadaha caafimaadka
- " Kala gadashada Xoolaha
- " Shatiyada ganacsiga iyo calaamadda ganacsiga.
- " Kale dadban iyo Iisticmaalka nalka
- " Qiimaha Dhulka
- " Ruqsadda dhul bixinta , fasaxa dhismaha iyo dib u habaynta guryaha.
- " Suuqa Badeecada
- " Ganacsiga Xoolaha
- " Beeraha iyo dhirta aan joogtada ahayn
- " Dhoofinta Xoolaha. Beeyada, Xabagta, kalluunka, Cawda, Ooda iyo Cusbada
- " Shatiyada Wakaalada, Warshadaha iwm.
- " Sharaabka & Qaadka.
- " Hargaha & Badarka.
- " Fadhiga Baabuurta.
- " Dad Dhigidda, Dhalashada, Aqoonsiga, Sugitaanka, Asluubta, Qoyska & Degaanida iwm.
- " Makiinadaha Qaxwada, miisaanka, maaweeelada iwm.

2. Xuquuqda kale ee loo oggolyahay haddii hawlahooda ay qabtaan waxaa ka mid ah:

- Qaybinta Korontada.
- Gaadiidka Daweynaha
- Qaadidda Qashinka iyo nadaafadda musqulaha.
- Biyaha Berkedaha laga dhaansado
- Qaadida iyo Qaboojinta Hilibka iyo Kalluunka
- Hawla Farsamada iyo Caafimaadka
- Soo saarida Barafka
- Kirada Guryaha ay u dhiseen Dadweynaha